

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

Titulus XVII. De Raptoribus, Incendiariis, & Violatoribus Ecclesiarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

illam per se tendunt. Sanch. Gobat, Diana, Karchne à n. 103 & alii. Si tamen conjuges exercerent tales actus impudicos in loco, ubi pollutio, aliàs inde secutura, impediri facile potest per copulam, excusarentur; quia sic referentur ad suum finem à Natura & Deo ipsis permissum. Oppones. Diximus superius, quòd delectatio Venerea, & commotio spirituum sit inchoatio profusionis seminis: ergo neque conjugibus licita est absque mortali in iis circumstantiis, ubi copulam habere nequeunt. R. N. Conf. quamvis sit inchoatio profusionis prædictæ, tamen non infert periculum proximum semper illius actualiter secuturæ, quia multis adhuc modis subditur potestati voluntatis. La Croix l. 5. n. 97. Neque hæc delectatio per se est in specie pollutionis, sed potius in specie fornicationis, uti probat Carden. d. 44. c. 2. d. n. 18. sed in conjugibus se oblectantibus circa copulam inter se, vel non representando sibi alias personas, habitam, neque ad speciem fornicationis pertinet, cum in his ordinetur per se ad generationem, quæ ipsis licita est; adeoque in ipsis, si desit periculum pollutionis, non erit peccatum mortale. Venialiter autem peccant, si se oblectent præcisè ex causa voluptatis, sicut ipsa copula, præcisè ex causa voluptatis habita, est ipsis venialiter peccaminosa.

TITULUS XVII.

De Raptoribus, Incendiariis, & Violatoribus Ecclesiarum.

SUMMARIUM.

1. Connexio Titulorum subsequens eum præcedentibus.
 2. Quid sit Rapina, Vis publica & privata, Prædatio, Grassatio, Robboria.
 3. Quid & quod duplex Incendium.
 4. Et Violatio Ecclesiarum.
 5. Pœna Rapina de Jure Civili, sive agatur civiliter sive criminaliter. Item Robboria & Prædationis.
 6. Pœna Rapina de Jure Canonico.
 7. Pœna Incendii doli vel culpæ causati.
 8. An in dubio doli vel culpæ causatum præsumatur.
 9. Pœna Violationis Ecclesiarum.
10. Sicut in Titulis præcedentibus explicata sunt delicta, proximi vitam, membra, aut pudicitiam lædentia, adeoque quinto & sexto Decalogi præcepto adversantia, ita in sequentibus veniunt explananda delicta, proximum in bonis & rebus Fortunæ lædentia, adeoque septimo & octavo Decalogi præcepto contraria, nimirum Rapina, Incendium, Violatio & Spoliatio Ecclesiarum, Furtum, Usura, Crimen Falsi, Sortilegium, & Collusio. Raptor autem, de quo in præfenti, alius est Personarum, maxime mulierum, libidinis vel Matrimonii causâ, & alius Rerum (Germanicè Rauber) delictum prioris vocatur Rapina, de quo egimus Tit. l. 1. l. 17. d. n. 117. p. 2.

sterioris Rapina, de qua hic. Unde Sciendum 1. Rapinam, stricte acceptam, esse ablationem injustam rei alienæ mobilis vel factam. In re communis cum Hostiens. Covar. Molin. tr. 2. de J. & J. d. 683. n. 2. ex l. 2. seqq. ff. de vi bonor. raptor. Duplicem infert proximo injuriam, unam in rebus, quas raptor contrectat, uti fur, seu auferendo transfert de loco in locum. l. 32. §. 19. ff. de Furt. alteram personæ, cui vim infert, & hinc gravius quoque peccatum est, quam furtum. Dixi 1. stricte acceptam; nam late dicit omnem acceptionem injustam, & sic furtum quoque comprehendit, latissime autem etiam retentionem rei alienæ. 2. ablationem; quare raptor non est, qui rem alienam destruit tantum vel deteriorat, licet dolo & malitiâ id faciat. 3. injustam; hinc rapinam non committit, qui in extrema necessitate, vel in bello iusto, res alienas etiam per vim auferit. 4. rei, cujuscunque, etiam minimæ pr. Inst. de vi bonor. rapt. cum delicta non ex parvitate materiæ, sed ex pravitate affectus & scelerato animo fiant; licet ob parvitatē materiæ sæpius minuuntur, §. aliena; qui enim rem suam, vel quam putat esse suam, per vim auferit, non punitur ut raptor, quamvis incurrat pœnam l. 7. C. Unde vi, vi cuius auferens propria auctoritate rem suam, vel sibi debitam, ab alio possessam (non merè detentam) perdit dominium, vel jus, quod in ea habuit. 6. mobilis; nam res immobiles, uti domus, fundi, non propriè rapiuntur vel auferuntur, sed violenter invadi dicuntur. Unde rapina ab Invasione differt, & contraveniens non actio bonorum raptorum, sed raptum unde vi competit. 7. vis factam, sive dein sit vis armata, sive sine armis. l. 2. §. 1. ff. eod. sive in actu secundo inferas, sive tantum paratus sis inferre, si tibi resisteretur. l. 1. §. 1. ff. eod. sive inferas per te ipsum, sive per alios tibi auxilium ferentes. per l. cit. §. 3. l. 11. ff. ad Leg. Aquil. Et per hanc vim differt Rapina à Furto, item à Concussione, quæ est delictum, quo alicui terror sine vi parata incutitur pecuniæ vel alterius rei extorquendæ causâ. l. 1. l. 2. ff. de Concussione, quia hoc casu potius intervenit vis compulsiva per metum, quam ablativa. Cæterum vis, quæ fit cum armis, dicitur publica, uti & illa, quæ fit à persona publica, vel in personam publicam, licet sine armis, aut quæ violat Jus publicum: quæ vero fit sine armis, & à persona privata in privatam sine juris publici violatione, appellatur privata. Perez apud Haun. rom. 6. tr. 2. n. 601. quamvis iste ibidem addat ex Carpov. hodie vim publicam à privata ex armis solum discerni. Ultraque sufficit, & alterutra requiritur ad Rapinam. Interim Vis publica, licet multum accedat ad Violationem Pacis publicæ, ab hac tamen discrepat per hoc, quod in hac vis major & hostilis, cui vix resisti possit, coadunatis pluribus hominibus, præcedente tractatu & communi consilio adhibeatur. Gall. de Pac. publ.

publ. c. 4. n. 1. seqq. P. Krimer lib. V. n. 971. Rursum, quamquam Rapina sit valde vicina Prædationi seu Viarum Grassationi (Prædici vocant Robborem, Hungari verò die grüne Arbeit als die zwischen Stauden und Hecken verricht wird contra iter agentes. Frölich in Nemesi p. 2. l. 4. tit. 15. n. 1.) propter violentiam, cum ea tamen non coincidit; quia Prædatio superaddit violentæ ablationi rerum insidiosam aggressiorem in viis, sive publicis sive occultis, ac citra occisionem; nam si accederet occisio, esset latrocinium propriè dictum, si verò non accedat, & fiat in viis, est deprædatio, grassatio, robboria, vel latrocinium, (ut in Jure etiam nuncupatur) improprie tantum. Si hæc prædatio fiat palam ac in viis publicis cum insidiis, eam exercentes dicuntur grassatores vel prædones famosi, vel publici, si verò furtim & in viis occultis, puta in sylvis, locis desertis &c. simpliciter prædones vel grassatores vel Robbatores. Gillhausen in notis ad Carolinam Constit. Pwn. art. 126. cum Damhoud. in Praxi Crim. c. 102. n. 1. Denique definitioni Rapinæ aliqui cum Molina & aliis addunt verba, *lucris faciendi causa*; sed non videntur necessaria; quia per rō ablatio jam satis excluditur à ratione rapinæ, siquis tantum destruat, vel deteriore rem alterius cum illius damno.

3. Sc. 2. Incendium, à quo nomen habent Incendiarii, de quibus Rubrica, esse damnum igne datum. Est triplex. 1. Dolosum, quando quis dolo malo, seu dedita opera, animoq; deliberato, ædificia, domos, prædia, pagos, oppida, Ecclesias, aut bona aliena alia, v. g. fœnum, segetes, fructus, per se vel per alios, apposito igne incendit ac devastat, vel ad hoc scienter consilium auxiliumve præstat. can. 8. caus. 12. q. 2. c. 6. de injur. Et hujusmodi propriè vocantur Incendiarii, Brenner/ vel Mord-Brenner/ nisi illos, qui mercede sunt ad id conducti, vel necandi aut spoliandi causâ faciunt, vocare velis Mord-Brenner/ reliquos autem, qui ex odio, vindicta, nocendi libidine, & sine intentione lucris, spoliis, aut necis attentant, simpliciter Brenner. 2. Culposum, quod quidem non fit dedita opera, & studiose ac scienter, non tamen absq; culpa negligentia, vel imprudentia: quæ culpa potest esse vel lata, vel levis, vel levissima. 3. Casuale, quod absque dolo & culpa evenit, meroque casu, ita ut prævideri, vel averri non poterit.

4. Sc. 3. Violationem Ecclesiarum hic non denotare actum, quo Ecclesia dicitur pollui, ut reconciliatione indigeat, sed violentam effractionem & spoliationem earundem. Unde Violator Ecclesiæ hoc loco dicitur, qui Ecclesiam aut alium locum Sacrum, vel Religiosum, violenter effringit & spoliat. Consequenter differt à fure Sacrilego, qui sine effractione aut violentia locis sacris illata furripit res sacras (vel etiam non sacras spectato Jure Canonico. can. 21. §. Sacrilegium caus. 17. q. 4. & Constit. Carolin. art. 171.) de loco sacro. Nec violator Ecclesiæ est, qui tantum violenter illam effringit, exinde tamen nihil

Lib. V. R. P. Viti Pichler.

aufert: requiritur proin effractio & spoliatio copulative.

Dico 1. Poena Rapinæ, si agatur criminaliter, de Jure Civili hodierno scripto est ultimum supplicium, gladii vel aliud pro consuetudine loci, sine discrimine personarum, & quantitatis rerum vi ablatarum, vel an semel aut sæpius contigerit. 2. si verò agatur civiliter tantum contra raptorem, & intra annum, est quadruplum, cui simplum inest. Pars prior habetur in Constit. Penal. Caroli V. art. 126. ubi loquitur indistinctè. Posterior in pr. Inst. de vi bon. rapt. l. 1. l. 2. §. 13. ff. eod. Dixi 1. Rapina, nimirum simplicis sine cæde, vulnere, cruciatu, nec factæ in viis, & stratis publicis; hæc enim gravius punienda est, nimirum supplicio Rotæ, si accessit cædes, vel capitis truncati in rotam impositio &c. per art. 130. 137. cit. Constit. Carol. & d. art. 126. Dixi 2. si agatur criminaliter, sive prævia accusatione vel denuntiatione, sive per processum Inquisitionis, ad vindictam publicam & satisfactionem Reipublicæ lætæ, 3. de Jure Civili; quid sit de Jure Canonico, postea dicam. 4. hodierno; nam olim, si rapina vel prædatio facta est vi publica & cum armis, vel tumultu, vindicabatur Lege Julia de Vi publica, nempe deportatione aut gladii. l. 10. l. 11. ff. ad L. Jul. de vi publ. Si sine armis, infamia, amissione tertie partis bonorum, & dignitatis. §. Item lex Jul. s. Inst. de publ. judic. l. 1. pr. ad L. Jul. de vi privata. Et talis rapina olim reputabatur inter delicta privata. Cur autem Jus novum ita exasperaverit indistinctè poenam rapinæ, ratio est securitas publica, quæ per rapinam violatur. Attendenda est consuetudo & statuta locorum, quæ poenam mortis subinde mutant in fustigationem vel relegationem; uti hanc, non mortis, inferioris Austriae statuta infligunt illi, qui non sæpe, sine armis, aut majori violentia rapuit. Frölich, lo. cit. n. 3. Idem vult Carpozov. apud eundem Frölich n. 5. si rapina facta est non in viis & stratis, sed in domibus, pagis, urbibus, quia, ut rationem dat Haun. ro. d. tr. 2. n. 540. in his locis ampliora suppetunt remedia spoliatis, quàm in publicis viis, ubi invasi sunt soli. Favet l. 1. ff. de effractor. & expilat. tales enim raptores sunt potius expilatores, quàm prædones vel grassatores. Item si vis non admodum magna, vel hostilis inferatur: vel si vim inferens nihil est consecutus, vel ablatum ad preces spoliati iterum reddidit. Dixi 5. si verò agatur civiliter, nempe ad interesse spoliati, sive per actionem furti, sive per actionem bonorum raptorum, quæ specialiter conceditur præter actionem furti in tit. Inst. de vi bon. rapt. & est actio Prætoria (quoad quadruplum) personalis, persecutoria rei & poenæ, daturque contra solos raptores, non item contra heredes, licet ad hos aliquid ex rapina pervenerit; contra istos tamen datur condictio furtiva. l. 2. §. penult. ff. eod. ubi etiam, sicut in Inst. lo. cit. contra raptorem conceditur actio furti. 6. Quadruplum, cui simplum inest; per simplum intelligatur res ablata, adeoque

adeoque poena est solummodo triplum, seu triplicatum rei ablatae & aestimatae pretium. 7. *intra annum*; nam elapsò post rapinam annò solum datur persecutio rei, & actio ad simplum, non amplius ad poenam. *pr. Inst. eod.* at in perpetuum seu ad 30. annos; nam actiones Pratoriae finiuntur uno anno, Civiles 30. annis. Si verò res ablata non amplius extet, peti potest aestimatio ejusdem cum refusione damni emergentis & lucris cessantibus ex ablatione rei. *l. 2. §. 13. l. 4. pr. ff. eod.* Ad quam refusionem, & rei ablatae adhuc exstantis restitutionem, vel, si non amplius extet, ad aestimationem, in foro conscientiae & ante omnem sententiam Judicis tenetur raptor, & licet non conveniatur coram Judice. Ad poenam tripli autem ante sententiam non tenetur in conscientia.

6. Quæres, quæ sit poena raptoris de Jure Canonico? R. 1. est excommunicatio ferenda sententiae per Episcopum loci, ubi rapina committitur. *c. 1. & 3. h. t.* à qua absolvendus non est, nisi plene satisfecerit, & si satisfacere renuat, mortuus caret sepultura Ecclesiastica. *c. 2. eod. c. 2. de furtis.* 2. excommunicatio latae sententiae & reservata Papae in Bulla Coenae *casu 4.* si quis rapiat bona Catholicorum in mari naufragantium; uti & *casu 3.* si quis velut latrocululus maritimus vel pirata infestet mare ad ditionem Romanæ Ecclesiae pertinens. 3. exclusio ab asylo Ecclesiae, si quis fuit grassator viarum, vel latro publicus. *c. 6. de Immunit. Eccl. Const. Cum aliis. Gregor. XIV.*

7. Dico 2. Poena incendii dolosi, seu ex proposito & dedita operâ facti, de Jure Civili moderno est ignis, & vivicomburium. 2. culpòsi autem, interveniente culpa lata, vel etiam levi, aut levissima, est arbitraria. 3. locum tamen habet actio & persecutio civilis ad reparationem damnorum, & ad interesse. 4. ad quæ in conscientia non datur obligatio ante sententiam Judicis, sicut neque, quando culpa lata merè Juridica, non conjuncta cum peccato mortali coram DEO, seu sine advertentia ad Legem DEI intervenisset. Pars 1. constat ex *Constit. Carolin. art. 125.* ubi sine distinctione personarum, vel damni, gravis aut modici, inde secuti, sive quis per se, sive per mandatarium, vel alium a se conductum, dolosè excitaverit incendium, poena ignis decernitur. Vi Consuetudinis tamen, vel Statuti (quale etiam datur in Bavaria, *Malesch. Process. tit. 8. art. 9.*) alicubi solent prius strangulari, & tum corpora rogo injici, ad evitandum desperationis periculum. De Jure antiquo pro qualitate personarum & damni causati fuit poena diversa, nempe vel deportatio, aut exilium, vel gladius, vel ignis &c. De Jure Canonico fit discrimin, & illi Laici (nam in Clericos nihil reperitur statutum, & ideo Judicis Ecclesiastici arbitrio relinquuntur animadversio in hoc grande scelus) qui succenderunt Ecclesias, vel alia loca sacra aut religiosa, &

his ad 30. passus contigua, excommunicantur ipso facto. *can. 107. caus. 11. q. 3. can. omnes Ecclesia. & can. definitur. caus. 17. q. 4. c. 19. de sent. Excom.* quæ excommunicatio post latam sententiam incurra evadit reservata. *c. 19. cit.* Qui verò ædificia profana, præter poenitentiam trium annorum. *c. 6. de inq. excommunicandi sunt per sententiam. can. 31. 32. caus. 23. q. 8.* Sed nec isti nec illi absolvendi sunt, vel in loco sacro sepeliendi, nisi prius damna data resarciverint, vel sufficienter de resarcitione caverint. *can. 32. cit. c. 5. h. t.* Imò ad hæredes quoque, quantum patitur hæreditas, transit obligatio resarcendi. *c. 5. cit.* Pars 2. probatur negative, quia in Jure non reperitur certa poena Criminalis statuta in eos, qui cum culpa incendium excitant, & in delictis neque culpa lata requiparatur dolo. *l. 7. ff. ad L. Cornel. de sic. proinde præter severam increpationem poterit esse vel incarceration, vel fustigatio, vel relegatio, vel mulcta pecuniaria, pro ratione culpæ.* Pars 3. sumitur ex *r. t. Inst. ff. de t. ad L. Aquilam. c. fin. de injuriis.* Pars 4. manifesta ex eo, quòd obligatio in conscientia & coram DEO ad resarciendum damnum necessariò supponat peccatum in conscientia & coram DEO, seu culpam Theologicam, qualis non est merè Juridica, quamvis, si ea lata sit, ordinariè conjungatur cum Theologica: quo casu, saltem si culpa Theologica sit gravis, datur obligatio ad resarciendum in conscientia ante sententiam. Cæterum si incendium evenit casu fortuito sine ullius culpa, nemo obligatur inde ad quidquam, tam in foro externo quam interno. *l. 11. ff. de Incendio. l. 9. §. 3. ff. locati.*

Quæres, quid præsumendum sit, dolus, culpa, an casus fortuitus, si nesciatur, quo auctore vel origine, in ædibus v. g. exortum sit incendium? & an aliquis teneatur ad resarciendum damnum inde causatum? R. 1. dolus, sicut alias nunquam, ita & hic non præsumendus, sed perspicue probandus est. *l. 51. ff. pro Socio. l. 6. C. de dolo malo.* R. 2. Præsumenda tamen est culpa inhabitantium in genere, saltem levis vel levissima. *l. 3. §. 1. ff. de offic. Præs. Vig. l. 11. ff. de peri. & commod. rei vend.* quia ferè nunquam ortus incendium sine aliqua alicujus culpa: quòd autem plerumque contingit, præsumendum est in dubio. R. 3. Nullius tamen in particulari præsumenda est culpa, nisi post inquisitionem ex indicibus sufficientibus probetur; nisi enim contra aliquem in particulari pugnent gravia indicia, præsumptio foret levis & temeraria. R. 4. Quamdiu de nullo ex domesticis in particulari præsumi potest culpa, nec paterfamilias, nec ullus alius compelli potest ad reparandum damnum incendio aliis illatum adeoque in ordine ad resarciendum damnum, nullius probetur culpa, reputari debet casus fortuitus. *Gail. 2. observ. 21. n. 4. Harpprecht.*

in §. 14. *Inst. de L. Aquil. n. 9.* Leuren. *b. t. q. 319.* cum Reiffenstuel *cod. n. 37.* aliisque ex *l. 23. inf. ff. de R. J.* Dissentiente Fachinæo *l. 1. controu. c. 87.* Welenbec. Pirhing. *b. n. 490.* v. preterea. Ratio; quia tam grave onus imponendum non est, nisi certò, saltem præsumptivè, h. e. tali præsumptione, quæ faciat moralem certitudinem, probetur alicujus determinati culpa. *arg. c. 8. de probat. Vid. Farinac. Prax. Crim. 110. §. 5.* Si verò de alicujus certi ex inquilinis culpa certò, saltem præsumptivè, constet, tunc, si is est ipse paterfamilias, iste conveniri potest ab iis, qui ex incendio passi sunt damnum, ut patet ex *Lege Aquilia §. c. fin. cit.* vel unus ex ejus servis aut famulis, & est distinguendum: vel famulus deliquit in suo officio, ad quod à paterfamilias vel domino destinatus, & ejus culpâ ortum est incendium, nec dominus ignoravit, eum esse negligentem &c. & iterum loco famuli dominus seu paterfamilias tenetur ad damna post conventionem & sententiam. Secus, si extra suum officium deliquit, vel eum dominus habuit & expertus est aliàs diligentem, vel si extraneus vel advena, in ædibus commorans, fuit causa culpabilis incendii. P. Schmalzgrueber *b. t. n. 97. 98.* cum Masc. Farinac. Carpz. &c.

9. Dico 3. Pœna violationis Ecclesiarum de Jure Civili Antiquo fuit varia pro qualitate personæ & delicti; alii enim ex his violatoribus fuerunt deportati, alii damnati ad metalla, alii objecti bestiis, alii in furca suspensi, alii concremati vivi &c. per *l. 6. l. 9. l. 10. ad L. Jul. Pecul. l. 10. cum subjuncta Auth. C. de Episc. & Cler. In Constit. Carolina art. 172. 173.* qui furandi causâ effringit vel dolosis instrumentis aperit templum, vel Sacrum, aut sacristiam, gazophilacium, cippum vel caplam elemosynariam, ubi pecuniæ in pias causas destinata reponuntur, morte plectendus est. Qui verò sacram Hierothecam (die Monstrans) cum hostia consecrata (etiam sine effractione) aufert, ignis supplicio vivus: qui autem aliud vas sacrum, aureum vel argenteum, cum vel sine Reliquiis, Calicem, Patenam, alio mortis genere. Denique qui alias res sacras minoris considerationis, v. g. candelabrum, mappas Altaris, aut res profanas in Ecclesia depositas, sine effractione, aut apertione per instrumenta dolosa, atque interdiu, ab Ecclesia aufert, sicut fur profanus, poenâ tamen non ita facilè mitigatâ, uti in furtis profanis, plecti jubetur *art. 174.* De Jure Canonico, qui cum effractione spoliant Ecclesias, ipso facto sunt excommunicati, uti colligitur ex *c. 22. de sent. Excomm. ibi: excommunicatos nuntietis*, adeoque supponitur excommunicatio jam esse lata ab ipso Jure, & tantum jubetur denuntiandus talis violator tanquam excommunicatus. Qui verò sine effractione spoliant, excommunicari possunt, per *c. fin. de furt c. 16. de for. compet.* Neutri autem absolvendi, vel in loco sacro sepeliendi, nisi pro

Lib. V. R. P. Viti Pichler.

posse prius satisfecerint, uti de Incendiariis dictum.

TITULUS XVIII.

De Furtis.

SUMMARIUM.

1. 2. Quid, & quotuplex sit Furtum.
3. Sortitur varia nomina ratione objecti.
4. Illius se reos quinam faciant.
5. In extrema necessitate alienum accipiens non committit Furtum vel Rapinam.
6. Nec tenetur ad restitutionem casu, quo factus est diior.
7. 8. 9. Quanam quantitas in consideratione Theologica constituat furtum Magnum, seu peccatum mortale.
10. Quanam in consideratione Juridica faciat Magnum in ordine ad penas.
11. Multa actiones dantur ex Furto.
12. 13. Qua sint pœnæ Furti pro foro Civili.
14. Res furtiva non cedit Fisco, sed restituenda est domino: cui tamen negatur actio ad damna & interestese, si fur morte vel pœna corporali punitus fuit, & res non amplius exstat.
15. Qua sit pœna Furti de Jure Canonico.

Sciendum 1. Furtum, quamquam latè acceptum dicatur omnis injusta rei alienæ acceptio vel usurpatio, propriè tamen sumptum à Juristis cum Jurisconsulto Paulo §. 1. *Inst. de oblig. que ex del. sic definitur: est contrafactio fraudulosa, lucri faciendi gratiâ, vel ipsius rei, vel etiam usus ejus, possessionisve: à Theologis autem sic: est occulta acceptio rei alienæ, dominò rationabiliter invitò.* Quoad sensum non differunt, si Juristæ per tò fraudulosa contrafactio intelligant acceptionem occultam invitò dominò, qui ordinariè præsumitur esse invitatus, si res dolosè seu occultè contrafactetur. *l. 48. §. 3. ff. b. t. & Theologi per tò dominò non illum duntaxat, qui jus proprietatis vel dominium in re aliqua habet, sed etiam illum, qui quodcunque jus reale obtinet in re, per tò acceptio autem non solum acceptionem rei cum animo sibi acquirendi, sed etiam usum.* Dicunt Juristæ 1. *contrafactio*, seu talis acceptio, per quam res de loco in locum movetur. *l. 3. §. 18. ff. de acquir. possess.* nam in foro externo non habetur pro furto solus animus furandi, vel conatus. 2. *fraudulosa*, id est injusta, & cum dolo, seu voluntate furandi &c. item occulta & sine vi, ut differat Furtum à Rapina, quæ fit inspectante domino, & cum vi vel illata, vel parata. Si quis rem auferat vidente domino, & nesciat, se videri ab illo, non ablaturus, si sciret, fur est: si verò sciat, se videri, discrimen est faciendum: vel enim dominus tacet & non resistit ex metu, verecundia &c. vel quia vult auferentem deprehendere in flagranti? & furtum committitur, vel tacet, quia verè consentit? (uti consen-

Qq 2

tire